

Festa de Sant Antoni

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrers centrals del poble

Coordenades:

Latitud: 41.85001
Longitud: 2.22912
UTM Est (X): 436008
UTM Nord (Y): 4633410

Classificació

Número de fitxa 08283 - 261
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPEC 905543
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dj., 13/06/2024 - 19:40

Descripció

En homenatge a les arrels de pagès, cada any són beneïts pel rector de Tona els animals relacionats amb les feines del camp, que recorren el poble en una vistosa cercavila.

El programa de la festivitat segueix aquesta estructura: esmorzar del participants, concentració de cavalleries, carruatges i tota mena d'animals, acompanyats dels Bastoners de l'Esbart Dansaire Castell de Tona. Benedicció i cercavila.

Observacions:

Imatges cedides per l'Ajuntament de Tona.

Història

Fins ben entrat el segle XX, Sant Antoni Abad era una de les principals festes de Tona, un poble de camí ral on vivien molts traginers, carreters i pagesos (PADRÓS, PUIGFERRAT, 2011).

Segons els redactors de la fitxa de la Festa del Tonis, de l'Inventari del patrimoni etnològic de Catalunya (IPEC), de l'any 1998, la festa de Sant Antoni de Tona s'inicia el dia de la festivitat del sant a les nou del matí, amb la celebració l'ofici religiós en el seu honor. La resta d'actes tenen lloc el diumenge següent a Sant Antoni. Aquest dia la festa comença al matí amb un esmorzar popular a la plaça de l'església, i seguidament la concentració dels animals i carruatges. A les dotze del migdia es fa la benedicció i els tres tómb cercavila pels carrers del poble. A la tarda es feia el ball, l'entrega de plaques i trofeus als animals i carruatges més ben guarnits i el tradicional sorteig d'un porc, pollastres i conills (IPEC).

La festa de Sant Antoni de Tona s'ha celebrat ininterrompudament excepte els anys 1970 i 1971 (en què es va fer però no hi anà ningú). Durant la primera meitat de segle, la festa consistia en un ofici religiós, la benedicció d'animals ben engalanats a la plaça, carreres de cavalls i la rifa d'un porc, dos pollastres i un xai. El premi de les carreres en un inici eren pollastres, més endavant foren cèntims. Aquest acte deixà de fer-se per la seva perillositat. A la benedicció cada casa hi portava un animal. També es feia ball, anomenat ball de Tonis. Els Tonis eren els organitzadors de la festa. Encara s'usa a Tona la dita: "es farà un ball de Tonis" quan es vol dir que alguna situació acabarà en un ball de bastons, per les baralles que sovint hi havia al ball. En les èpoques de més aflluència havien arribat a concentrar-se uns 200 animals (IPEC).

Bibliografia

Inventari del patrimoni Etnològic de Catalunya

PADRÓS, Carles ; PUIGFERRAT, Carles. (2011) Tona. Recull gràfic 1890 - 1978. Editorial Efadós

